

Метадані за індикатором досягнення Цілей сталого розвитку 7.5.10

Ціль 7. Доступна та чиста енергія

Завдання 5. Сприяння раціоналізації споживання енергетичних ресурсів, стимулювання до енергоефективності та підвищення рівня обізнаності споживачів щодо функціонування паливно-енергетичного комплексу

Індикатор 10. Індекс прозорості енергетики, балів (*індикатор ЦСП 7.5.10*)

1. Інституційна інформація

1.1. Організація

Міністерство енергетики України (Міненерго).

2. Основні визначення і поняття

2.1. Визначення

Індекс прозорості енергетики – кількісна та комплексна оцінка (за 100-бальною шкалою) прозорості енергетичного сектору України, отримана методом багатовимірної середньої на основі оцінки понад 200 індикаторів прозорості, які сформовані відповідно до нормативних вимог та кращих європейських практик щодо розкриття інформації в енергетиці. Кожен індикатор оцінюється за шістьма критеріями прозорості ("Наявність", "Доступність", "Актуальність", "Регулярність", "Використовність", "Вичерпність"). Оцінка прозорості в межах Індексу також здійснюється за окремими категоріями та секторами ПЕК.

2.2. Поняття

Індикатор – конкретний показник, вибраний для оцінювання прозорості об'єкта (наприклад: енергетичних компаній, органів влади), процесу (наприклад: ціноутворення, регулювання, торгівлі тощо), явища (наприклад: ринку, конкуренції тощо). Кожен індикатор формується на підставі конкретних законодавчих вимог або кращих практик розкриття даних в енергетиці. З переліком індикаторів можна ознайомитись в розділі "Індикатори" сайту Індексу прозорості енергетики України (далі – Індекс): <https://indexua.dixigroup.org/indicators>.

Сектор – сукупність індикаторів, що характеризує прозорість окремого товарного ринку. В межах Індексу виокремлені п'ять секторів (ринків): природний газ; електрична енергія; нафта й рідке паливо; енергетичне вугілля; теплова енергія.

Категорія – сукупність індикаторів, що характеризує складові зовнішнього і внутрішнього середовища. Об'єднання індикаторів у категорії дозволяє отримати показник прозорості у різних точках ланцюга доданої вартості. В межах Індексу наявні вісім категорій: "Баланси", "Природні монополії", "Постачання", "Надійність і безпека", "Споживання", "Звітність", "Політика", "Органи влади". Більше інформації про зміст кожної категорії міститься в розділі "Методологія" сайту Індексу (<https://indexua.dixigroup.org/methodology>) або у відповідних звітах за результатами оцінки (<https://indexua.dixigroup.org/reports>).

Критерій прозорості – мірило для оцінки ознак прозорості об'єкта, процесу або явища. Кожен індикатор оцінюється за критеріями: "Наявність", "Доступність", "Актуальність", "Регулярність", "Використовність", "Вичерпність". Трактуювання відповідності для кожного з цих критеріїв наведені нижче.

Критерій прозорості	Бал
Наявність (C_{av})	<ul style="list-style-type: none"> • 0 – інформація відсутня • 1 – інформація наявна
Доступність (C_{ac})	<ul style="list-style-type: none"> • 0 – наявну інформацію неможливо отримати, окрім як на платній основі або за запитом • 0,5 – наявну інформацію можна отримати лише шляхом: <ul style="list-style-type: none"> i) надання персональних даних сторони, що робить запит (наприклад, через "Дію"); ii) пошуку інформації на сторонніх ресурсах (які відрізняються від нормативно встановлених), де вона перебуває у вільному доступі; iii) здійснення додаткового пошуку із використанням внутрішніх пошукових систем вебсайтів органів влади чи компаній, або зовнішніх пошукових систем в мережі Інтернет • 1 – інформація наявна у вільному доступі
Актуальність (C_{rl})	<ul style="list-style-type: none"> • 0 – інформація за останній звітний період відсутня • 1 – інформація за останній звітний період наявна
Регулярність (C_{fr})	<ul style="list-style-type: none"> • 0 – інформація не оновлюється і недоступна за попередні періоди • 0,5 – інформація оновлюється, але недоступна за окремі попередні періоди • 1 – інформація оновлюється з дотриманням встановлених вимог і доступна за попередні періоди
Використовність (C_{us})	<ul style="list-style-type: none"> • 0 – інформація наявна не в машиночитному форматі (jpg, jpeg, png, psx, tiff, pdf (що містить сканований уміст) тощо) • 0,5 – наявну інформацію можна скопіювати чи обробити (числова: docx, pdf, html, xlsx (неструктуровані дані)) • 1 – інформація наявна в машиночитному форматі (числова: xlsx (структуровані дані), csv, xml, json; текстова: docx, pdf (несканований уміст))
Вичерпність (C_{in})	<ul style="list-style-type: none"> • 0 – у встановлений термін відсутня будь-яка інформація, що має бути розкритою • 0,5 – у встановлений термін інформація, що має бути розкритою, наявна не в повному обсязі • 1 – у встановлений термін наявна вся інформація, що має бути розкритою

3. Методологія

Методологія визначення Індексу прозорості енергетики міститься у розділі "Методологія" сайту Індексу (<https://indexua.dixigroup.org/methodology>) або у відповідних звітах за результатами оцінки (<https://indexua.dixigroup.org/reports>).

3.1. Розрахунок

1. Оцінка прозорості за **окремим індикатором** здійснюється за формулою:

$$T_i = C_{av} \times (C_{ac} + C_{rl} + C_{fr} + C_{us}) \times C_{in}$$

де T_i – оцінка прозорості за індикатором,

C_{av} , C_{ac} , C_{rl} , C_{fr} , C_{us} , C_{in} – оцінки за критеріями наявності, доступності, актуальності, регулярності, використовності й вичерпності, відповідно.

2. Індекс прозорості за **категорією** розраховується за формулою:

$$T_c = \frac{T_{i1} + T_{i2} + T_{i3} + \dots + T_{in}}{n} \times 25$$

де T_c – індекс прозорості за категорією (за 100-бальною шкалою, заокруглений до цілого),
 $T_{i1} + T_{i2} + T_{i3} + \dots + T_{in}$ – сума оцінок за всіма індикаторами, що входять до категорії,

n - кількість індикаторів в категорії.

3. Індекс прозорості за **сектором ПЕК** розраховується за формулою:

$$T_s = \frac{T_{i1} + T_{i2} + T_{i3} + \dots + T_{in}}{n} \times 25$$

де T_s – це індекс прозорості за сектором (за 100-бальною шкалою, заокруглений до цілого),

$T_{i1} + T_{i2} + T_{i3} + \dots + T_{in}$ – сума оцінок за всіма індикаторами, що входять до сектору,

n - кількість індикаторів сектору.

4. **Загальний Індекс прозорості (по всьому енергетичному сектору)** розраховується за формулою:

$$I_T = (T_{c1} \times k_{c1}) + (T_{c2} \times k_{c2}) + \dots + (T_{c8} \times k_{c8})$$

де I_T – загальний Індекс прозорості (по всьому енергетичному сектору),

T_{cn} – індекс прозорості за певною категорією,

k_{cn} – ваговий коефіцієнт для даної категорії.

Вагові коефіцієнти для категорій визначено методом експертного рейтингування і вони мають такі значення:

<i>Категорія</i>	<i>Ваговий коефіцієнт</i>
<i>1. Баланси</i>	<i>0,05</i>
<i>2. Природні монополії</i>	<i>0,20</i>
<i>3. Постачання</i>	<i>0,20</i>
<i>4. Надійність і безпека</i>	<i>0,05</i>
<i>5. Споживання</i>	<i>0,20</i>
<i>6. Звітність</i>	<i>0,10</i>
<i>7. Політика</i>	<i>0,10</i>
<i>8. Органи влади</i>	<i>0,10</i>

3.2. Дезагрегування

У цілому по Україні.

За категоріями.

За секторами ПЕК.

4. Джерела даних

Звіти Індексу прозорості енергетики.

5. Доступність даних

Щорічні звіти Індексу прозорості енергетики розміщуються у розділі сайту "Звіти" Індексу: <https://indexua.dixigroup.org/reports>.

6. Календар

Оцінка індикаторів та розрахунок балів в межах Індексу відбувається щороку у період вересень-грудень звітного року.

6.1. Збір даних

Дані отримуються шляхом оцінки індикаторів експертами Індексу прозорості енергетики, які аналізують відкриті джерела інформації для визначення якості розкриття інформації про енергетичний сектор.

6.2. Терміни поширення даних

Оприлюднення результатів оцінки (індексів) відбувається в лютому-березні року, наступного за звітним.

6.3. Виробництво даних

Міненерго (за участі Громадської організації "Діксі Груп").

6.4. Поширення даних

Міненерго (за участі Громадської організації "Діксі Груп").

7. Посилання

Методологія Індексу прозорості енергетики України:
<https://indexua.dixigroup.org/methodology>.

Звіти Індексу, що містять оцінки: <https://indexua.dixigroup.org/reports>.

Список індикаторів Індексу та відповідних оцінок: <https://indexua.dixigroup.org/indicators>.